GradeMax

Mark Scheme (Results)

January 2021

Pearson Edexcel International GCE
In Greek (WGK02) Paper 01
Writing and Research

Edexcel and BTEC Qualifications

Edexcel and BTEC qualifications are awarded by Pearson, the UK's largest awarding body. We provide a wide range of qualifications including academic, vocational, occupational and specific programmes for employers. For further information visit our qualifications websites at www.edexcel.com or www.btec.co.uk. Alternatively, you can get in touch with us using the details on our contact us page at www.edexcel.com/contactus.

Pearson: helping people progress, everywhere

Pearson aspires to be the world's leading learning company. Our aim is to help everyone progress in their lives through education. We believe in every kind of learning, for all kinds of people, wherever they are in the world. We've been involved in education for over 150 years, and by working across 70 countries, in 100 languages, we have built an international reputation for our commitment to high standards and raising achievement through innovation in education. Find out more about how we can help you and your students at: www.pearson.com/uk

January 2021
Publications Code WGK02_01_2101_MS
All the material in this publication is copyright
© Pearson Education Ltd 2021

General Marking Guidance

- All candidates must receive the same treatment. Examiners must mark the first candidate in exactly the same way as they mark the last.
- Mark schemes should be applied positively. Candidates must be rewarded for what they have shown they can do rather than penalised for omissions.
- Examiners should mark according to the mark scheme not according to their perception of where the grade boundaries may lie.
- There is no ceiling on achievement. All marks on the mark scheme should be used appropriately.
- All the marks on the mark scheme are designed to be awarded. Examiners should always award full marks if deserved, i.e. if the answer matches the mark scheme. Examiners should also be prepared to award zero marks if the candidate's response is not worthy of credit according to the mark scheme.
- Where some judgement is required, mark schemes will provide the principles by which marks will be awarded and exemplification may be limited.
- When examiners are in doubt regarding the application of the mark scheme to a candidate's response, the team leader must be consulted.
- Crossed out work should be marked UNLESS the candidate has replaced it with an alternative response.

SECTION A: Translation

Apply the grid for each half of the translation (20 marks).

Question Number	Indicative answer Manipulation of language: translation into Greek (AO2)
1	«Μπείτε στη θέση τους»/ «Ελάτε στη θέση τους» Αυτό είναι το σημαντικό μήνυμα που στέλνει στους τουρίστες στην Σαντορίνη μια νέα καμπάνια /εκστρατεία. Με τι έχει να κάνει αυτό το μήνυμα; Οι φιλόζωοι πίσω από αυτήν την εκστρατεία ζητάνε από τους τουρίστες να το ξανασκεφτούν, πριν αποφασίσουν να νοικιάσουν ένα γαϊδουράκι. Εδώ και πολλά καλοκαίρια, τα γαϊδούρια μεταφέρουν χιλιάδες τουρίστες που φτάνουν στη Σαντορίνη, ένα από τα πιο δημοφιλή νησιά της Ευρώπης, για διακοπές. (Όλοι) αυτοί που δεν θέλουν να ανεβούν τα 600 σκαλοπάτια από το λιμάνι μέχρι τη μικρή πόλη πληρώνουν για να κάνουν τη διαδρομή με γαϊδουράκι. Με 17.000 τουρίστες να φτάνουν καθημερινά στο νησί με μεγάλα κρουαζερόπλοια, η ζήτηση για τα γαϊδούρια έχει ανέβει. Ως αποτέλεσμα, περισσότερα ζώα παρά ποτέ υποφέρουν από υπερκόπωση και τραυματισμούς. Το περασμένο καλοκαίρι, μαζεύτηκαν πάνω από 108.000 υπογραφές για να διαμαρτυρηθούν ενάντια στα «σκληρά βασανιστήρια των ζώων που χρησιμοποιούνται ως μέσα μεταφοράς από αυτούς που ψάχνουν την ‘αυθεντική ελληνική’ εμπειρία». Ο δήμαρχος της Σαντορίνης, Νίκος Ζώρζος, μας μίλησε πρόσφατα. «Τα μουλάρια και τα γαϊδούρια είναι μέρος της παράδοσής μας. Οι νεότεροι ιδιοκτήτες καταλαβαίνουν πως τα ζώα χρειάζονται αγάπη και φροντίδα». Σύμφωνα με έναν αντιπρόσωπο της εκστρατείας, οι ιδιοκτήτες πρέπει να φέρονται ανθρώπινα προς τα ζώα και να σιγουρεύονται πως έχουν αρκετή σκιά και νερό.

Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable language.
Level 1	1-2	● Very limited use of correct vocabulary and grammar ● Very repetitive or incoherent structures/lexis ● Overall, communication is severely hindered
Level 2	3-4	● Occasional use of correct vocabulary and grammar ● Frequent lapses in structure/lexis ● Overall, communication is infrequent
Level 3	5-6	● Acceptable use of correct vocabulary and grammar ● Some lapses in structure/lexis ● Overall, communication is achieved despite errors
Level 4	7-8	● Good use of correct vocabulary and grammar ● Occasional lapses in structure/lexis ● Overall, communication is sound
Level 5	9-10	● Excellent use of correct vocabulary and grammar ● A variety of structures have been correctly used, including idiomatic phrases, allowing for occasional, insignificant errors ● Overall, communication is excellent.

SECTION B: Creative/Discursive Essay

Apply both grids once to the essay (30 marks).

Question Number	Content and communication (AO1)
2	Indicative content: **Discursive Essay** • Γενική εισαγωγή στο θέμα της τεχνολογίας και των εφαρμογών της στη σημερινή κοινωνία • Επιχειρηματολογία που δείχνει μια κριτική αντιμετώπιση του θέματος σε σχέση με τις απόψεις και τα ερωτήματα της αρθρογράφου. Μια σφαιρική απάντηση θα απευθύνεται και στις κοινωνικές και στις ψυχολογικές επιπτώσεις. Θα περιλαμβάνει παραδείγματα θετικών συνεισφορών αλλά και τυχόν αρνητικών επιπτώσεων. Λόγου χάρη, η βελτίωση του τομέα της υγείας και η κοινωνική αποξένωση των νέων μπορεί να αποτελούν θετικά και αρνητικά παραδείγματα αντίστοιχα. • Επιχειρήματα σχετικά με προτεινόμενες λύσεις, π.χ. περιορισμός της χρήσης της τεχνολογίας για κοινωνικές επαφές • Συμπέρασμα, έκφραση και δικαιολόγηση της άποψης του υποψηφίου σχετικά με το θέμα. Το συμπέρασμα πρέπει να απορρέει λογικά από την επιχειρηματολογία που προηγείται και η οποία θα πρέπει να βρίσκεται σε διάλογο με τις κεντρικές ιδέες του αποσπάσματος. **Creative Essay** • Μια μικρή εισαγωγή στο θέμα: Αγαπητή, Διάβασα με ενδιαφέρον τις απόψεις σου και θα ήθελα να απαντήσω εκφράζοντας τον προβληματισμό μου πάνω στο θέμα και στα ερωτήματα που θέτεις… • Κύριο θέμα: Λεπτομέρειες όσον αφορά την προσωπική εμπειρία. Αυτή μπορεί να αφορά σε παραδείγματα που θα συμπλέουν ή θα αποκλίνουν από την τοποθέτηση της αρθρογράφου και θα δικαιολογούν την τοποθέτηση των υποψηφίων. Η περιγραφή πρέπει να συνοδεύεται από μια κριτική αντιμετώπιση και ερμηνεία των παραδειγμάτων. Π.χ. η χρήση του διαδικτύου βοηθά τον υποψήφιο/ την υποψήφια να αποκτήσει γνώσεις και πιο ολοκληρωμένη ενημέρωση,

	επομένως δρα θετικά. Ή τα προϊόντα της τεχνολογίας δημιουργούν αισθήματα ανισότητας στο σχολείο, καθώς δεν έχουν όλοι την οικονομική δυνατότητα να τα αποκτήσουν. • Συμπέρασμα: Ένας σφαιρικός και συνοπτικός επίλογος, ο οποίος θα διατυπώνει συμπεράσματα που απορρέουν λογικά και είναι βασισμένα στα ανωτέρω.

Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable language.
Level 1	1-3	● Less than a quarter of what is written will have shown the ability to express ideas relevant to the narrative, report or description required, and ideas hardly follow a logical sequence ● The piece is rarely coherent and there is so much digression that the overall theme or purpose of the piece is greatly obscured
Level 2	4-6	● Around a third of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, with only occasional evidence of ideas following a logical sequence ● The piece is occasionally coherent and while there is some digression from the topic, the overall theme or purpose is generally clear
Level 3	7-9	● Around a half of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, and some evidence of ideas following a logical sequence ● The piece is sometimes coherent and there is digression from the topic, but the overall theme or purpose is clear
Level 4	10-12	● Around three-quarters of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, with much evidence of ideas following a logical sequence ● The piece is mostly coherent and while there may be occasional ambiguity or digression from the topic, these appear to be aberrations in an otherwise pertinent piece of work (in creative essays, there is considerable variety and interest and the reader's attention is captured)
Level 5	13-15	● All of what is written will have shown the ability to express ideas in a logical sequence, and errors do not interfere with the comprehension. ● The piece is entirely coherent and while there may be very minor ambiguities or digression from the topic, the piece is confident, fluent, pertinent and purposeful (in creative essays, there is exemplary variety and interest and the piece is a pleasure to read).

Question Number	Quality of language (AO2)	
2		
Level	**Mark**	**Descriptor**
	0	No rewardable language.
Level 1	1-3	● Limited range of vocabulary and grammatical structures, which are rarely used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Lexis and grammar may not be accurate, with a high degree of repetition
Level 2	4-6	● Adequate but predictable range of vocabulary and grammatical structures, only occasionally used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Lexis and grammar are occasionally accurate
Level 3	7-9	● Satisfactory range of vocabulary and grammatical structures, sometimes used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Good control of basic language, but there may be errors particularly with more complex structures/lexis
Level 4	10-12	● Good range of vocabulary and grammatical structures generally used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Only occasional lapses in lexical and grammatical control
Level 5	13-15	● Wide range of vocabulary and grammatical structures used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Very good control/accuracy with very few errors.

SECTION C: Research based Essay

Apply all three grids once to the essay (30 marks).

Question Number	Content and communication (AO1) Indicative Content
3	**(a) Περίγραψε τα γεγονότα του Ιουλίου 1974 και σχολίασε τα αίτια και τις συνέπειές τους.** Τα γεγονότα του Ιουλίου του 1974 είναι σημαντικά για τους παρακάτω λόγους. • Εισβολή και Κατοχή της Κύπρου Στις 15 Ιουλίου, η χούντα των συνταγματαρχών έδωσε εντολή για το πραξικόπημα στην Κύπρο. Αυτό το γεγονός ήταν η αφορμή για την Τουρκία να εισβάλει στην Κύπρο στις 20 Ιουλίου. Οι επιπτώσεις είναι σημαντικές, π.χ. η παράνομη κατοχή του βορείου τμήματος του νησιού από τους Τούρκους συνεχίζεται μέχρι τώρα • Επιστροφή στη Δημοκρατία Η γενική επιστράτευση που κηρύχτηκε στις 21 Ιουλίου έδειξε την ανικανότητα της δικτατορίας. Στον απόηχο της καταστροφής στην Κύπρο οι στρατιωτικοί παραδίδουν την εξουσία στους πολιτικούς. Π.χ. Στις 23 Ιουλίου πέφτει η χούντα των συνταγματαρχών και έχουμε την αποκατάσταση της δημοκρατίας ύστερα από 7 χρόνια δικτατορίας • Σταθεροποίηση της πολιτικής κατάστασης Στις 24 Ιουλίου ο Κωνσταντίνος Καραμανλής επιστρέφει στην Ελλάδα. Από τις 23 Ιουλίου αρχίζει η εποχή της «Μεταπολίτευσης». Για πρώτη φορά ύστερα από πολλά χρόνια γίνεται μια προσπάθεια για να δημιουργηθεί κλίμα εθνικής ενότητας. Π.χ. στις 26 Ιουλίου ο Καραμανλής συμπληρώνει το υπουργικό του συμβούλιο με πολιτικούς της δεξιάς και της Ένωσης Κέντρου. Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από τα ανωτέρω. **(b) Περίγραψε και σχολίασε τα αίτια των «Ιουλιανών» του 1965 και τις επιπτώσεις τους στις πολιτικές εξελίξεις της δεκαετίας του 1960.** Τα «Ιουλιανά» αποτελούν μια από τις πιο σημαντικές κοινωνικές κινητοποιήσεις της ελληνικής κοινωνίας και προαγγέλλουν την πολιτική αστάθεια των χρόνων που ακολουθούν.

	• Αίτια Τα γεγονότα του Ιουλίου του 1965 ονομάζονται «Ιουλιανά» ή «Αποστασία». Τα αίτιά τους βρίσκονται στις άσχημες σχέσεις μεταξύ του πρωθυπουργού Γιώργου Παπανδρέου και του βασιλιά Κωνσταντίνου. Π.χ. ο Κωνσταντίνος αρνούνταν να διορίσει τον Παπανδρέου υπουργό Εθνικής Άμυνας, επικαλούμενος την υπόθεση ΑΣΠΙΔΑ • Πολιτική κρίση και κοινωνικές αναταραχές Στις 15 Ιουλίου του 1965 η ένταση κορυφώνεται μετά από σύντομη συνάντηση μεταξύ Παπανδρέου και βασιλιά. Π.χ. ο Κωνσταντίνος ανατρέπει την κυβέρνηση Παπανδρέου και διορίζει καινούρια κυβέρνηση με μέλη της Ένωσης Κέντρου που ονομάστηκαν «αποστάτες». Από τις 16 Ιουλίου ως τις 17 Αυγούστου, η Ελλάδα βιώνει ένα από τα πιο έντονα κοινωνικά κινήματα. Π.χ. 383 συγκεντρώσεις, διαδηλώσεις και πορείες διαμαρτυρίας έγιναν μέσα σ' έναν μήνα • Συνέπειες των Ιουλιανών Τα Ιουλιανά έκαναν τον ελληνικό λαό να χάσει την εμπιστοσύνη του στις δημοκρατικές διαδικασίες. Π.χ. οι «αποστάτες» δεν έδειξαν σεβασμό για το σύνταγμα και προτίμησαν το συμφέρον τους. Αυτή η έλλειψη σεβασμού για το σύνταγμα καλλιέργησε τις εξελίξεις που οδήγησαν στη χούντα των συνταγματαρχών. Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από τα ανωτέρω.
4	**(a) Περίγραψε το ιστορικό γεγονός που θεωρείς το πιο σημαντικό στην ιστορία της Κύπρου κατά τη διάρκεια της περιόδου 1925-1960. Δικαιολόγησε την απάντησή σου.** Ανοιχτή ερώτηση Οι υποψήφιοι καλούνται να διαλέξουν ένα ιστορικό γεγονός (π.χ. το κίνημα του 1931) και να εξετάσουν τις συνέπειές του (π.χ. αφελληνιστική πολιτική, Παλμεροκρατία κ.τ.λ.). Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από την περιγραφή και αξιολόγηση που προηγήθηκαν. (**b) Περίγραψε και αξιολόγησε το περιεχόμενο των συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου.**

	Τα κάτωθι στοιχεία που αφορούν στο περιεχόμενο των συμφωνιών του 1959, με τις οποίες τερματίστηκε η βρετανική κυριαρχία στην Κύπρο, και στην αξιολόγησή τους μπορεί να συμπεριληφθούν. • Τα ιστορικά συμφραζόμενα Μια σύντομη περιγραφή που θα αφορά στα γεγονότα και στους πρωταγωνιστές των συμφωνιών. Π.χ. την παρουσία Καραμανλή, Μακαρίου και Μεντερές, το σχέδιο Μακμίλλαν, την αποτυχία των διαβημάτων προς τον ΟΗΕ κ.τ.λ. • Το περιεχόμενο των συμφωνιών Περιγραφή των σημαντικών άρθρων των συμφωνιών και αξιολόγησή τους: ➢ π.χ. ο τύπος πολιτεύματος με Ελληνοκύπριο πρόεδρο και Τουρκοκύπριο αντιπρόεδρο προέβλεπε τη δυνατότητα βέτο από τον αντιπρόεδρο σε θέματα εξωτερικής πολιτικής ➢ π.χ. η συνθήκη Εγγύησης έγινε η αφορμή για την εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο το 1974 ➢ π.χ. η δομή διοίκησης του νησιού και τα άρθρα σχετικά με το διαχωρισμό των δημαρχείων έδωσαν ένα διχοτομικό χαρακτήρα σε συμφωνίες, οι οποίες υποτίθεται ήταν μια εναλλακτική λύση σε προηγούμενες διχοτομικές προσπάθειες. Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από τα ανωτέρω.
5	(a) **Περίγραψε και σχολίασε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι δυσκολίες της ζωής σε τρεις ταινίες ή ντοκιμαντέρ που μελέτησες.** Οι υποψήφιοι μπορούν να αναφερθούν στα κάτωθι στοιχεία που αφορούν στην αντιμετώπιση των δυσκολιών από τους χαρακτήρες στις ταινίες και στα ντοκιμαντέρ. • Χαρακτήρες που αντιμετωπίζουν τις δυσκολίες έμμεσα, με απραξία ή ανορθόδοξα: ➢ π.χ. ο Σταύρος από την ταινία *Ακαδημία Πλάτωνος* φαίνεται σαν να μην μπορεί να αντιδράσει στις συνεχείς απογοητεύσεις (όπως στο ότι η γυναίκα του τον εγκατέλειψε) και ανατροπές (όπως στο ότι πιθανόν να έχει έναν αδελφό Αλβανό) ➢ π.χ. η Άννα στην ταινία *September* αντιμετωπίζει τη μοναξιά της με έναν ασυνήθιστο τρόπο, όταν αρχίζει να κατασκοπεύει τη διπλανή οικογένεια και γατζώνεται επάνω τους

	➢ π.χ. ο Βασίλης στην ταινία *Μπραζιλέρο* προσπαθεί να εξαπατήσει τους ελεγκτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να βγει από τη δύσκολη θέση του να εξηγήσει πώς χρησιμοποίησε την επιδότηση που πήρε. • Χαρακτήρες που δείχνουν αγωνιστικότητα και δεν παραιτούνται εύκολα: ➢ π.χ. ο Γιώργος, ο Ηλίας και ο Γρηγόρης στο ντοκιμαντέρ *Days of Change* αποτελούν παραδείγματα αγωνιστικότητας και αλληλεγγύης. Μέσα από προσωπική και συλλογική δράση προσπαθούν να επιζήσουν στην Ελλάδα της μεγάλης κρίσης ➢ π.χ. ο Θοδωρής στο ντοκιμαντέρ *Little Land* πηγαίνει να εγκατασταθεί στην Ικαρία, για να δοκιμάσει έναν διαφορετικό τρόπο ζωής μακριά από τα αδιέξοδα της πόλης. Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από τα ανωτέρω. **(b) Περίγραψε και σχολίασε τον τρόπο που παρουσιάζονται και αντιμετωπίζονται οι «ξένοι» ή οι «διαφορετικοί» σε τρεις ταινίες ή ντοκιμαντέρ που μελέτησες.** • Αντιμετώπιση των «ξένων» Οι μη Έλληνες αντιμετωπίζονται με καχυποψία και ξενοφοβία. Π.χ. η αντιμετώπιση των Αλβανών από τον Σταύρο και την παρέα του στην *Ακαδημία Πλάτωνος* δείχνει εχθρικότητα. Ακόμα και στις περιπτώσεις εθνικοτήτων από τις λεγόμενες αναπτυγμένες χώρες, οι χαρακτήρες δείχνουν αισθήματα ανωτερότητας προς τους ξένους, όπως π.χ. στην ταινία *Μπραζιλέρο.* Αντίθετα στο ντοκιμαντέρ *Little Land* ο Γάλλος γιατρός είναι ευπρόσδεκτος και οι Ικαριώτες τον αντιμετωπίζουν φιλικά και δείχνουν να τον εμπιστεύονται • Αντιμετώπιση των «διαφορετικών» Χαρακτήρες που δεν έχουν κοινωνικά χαρίσματα, όπως π.χ. η Άννα στο *September,* φαίνονται να αποκλείονται και να μην γίνονται εύκολα δεκτοί από τον περίγυρό τους. Αντίθετα, οι «ξένοι» που φτάνουν στην περιφέρεια από την Αθήνα, όπως π.χ. ο Θοδωρής και η κοπέλα του, απολαμβάνουν τη φιλία και τη γενναιοδωρία των κατοίκων της Ικαρίας παρά τους διαφορετικούς κόσμους τους. Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από τα ανωτέρω.

6	(a) **Περίγραψε και σχολίασε τις δραματικές σκηνές που θεωρείς σημαντικές σε τρεις ταινίες που μελέτησες.** Οι ταινίες είναι κατά βάση δραματικές και περιέχουν εντάσεις και δυσκολίες, είτε μακροπρόθεσμα, από την παιδική ηλικία μέχρι και την ενηλικίωση, είτε σε συγκεκριμένες φάσεις της παιδικής ηλικίας. • Δραματικές σκηνές στην ταινία *Πολίτικη Κουζίνα* Σε ταινίες όπως η «Πολίτικη Κουζίνα» υπάρχει δραματικότητα και ένταση λόγω της ιστορικής περιόδου που επικρατούσε. Οι δραματικές σκηνές διαπερνούν μια μεγάλη χρονική περίοδο και ζωντανεύουν την αίσθηση του τόπου και του χρόνου. Π.χ. οι σκηνές αποχωρισμού με τον παππού και η σκηνή του θανάτου του στο νοσοκομείο δείχνουν την εξέλιξη του προσωπικού αλλά και του εθνικού δράματος διαχρονικά • Δραματικές σκηνές στην ταινία *Δύσκολοι Αποχαιρετισμοί: ο μπαμπάς μου* Οι δραματικές στιγμές εστιάζουν στο προσωπικό δράμα της απώλειας του πατέρα και συζύγου της οικογένειας και εντείνουν τη συγκίνηση αλλά και τη συμπόνια για τον μικρό Ηλία. Π.χ. το πένθος του 10χρονου Ηλία παρουσιάζεται με χαμηλούς τόνους και σε δραματικές σκηνές, όπου λέει ψέματα και στέλνει γράμματα στη γιαγιά του, δήθεν από τον πατέρα του • Δραματικές σκηνές στην ταινία *Peppermint* Οι δραματικές σκηνές εστιάζουν σε εντάσεις και συγκρούσεις που σκιαγραφούν την πορεία της ενηλικίωσης, π.χ. μέσα από τους καβγάδες του Στέφανου με τον πατέρα του ή τα άλυτα αδιέξοδα του παρελθόντος, π.χ. τη σκηνή της επανένωσης Στέφανου-Μαρίνας στο νοσοκομείο. Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από τα ανωτέρω. (b) **Περίγραψε και σχολίασε τα μαθήματα ζωής που αποκτούν οι μικροί πρωταγωνιστές μέσα από τις εμπειρίες τους. Σχολίασε με παραδείγματα από τρεις ταινίες**. Οι μικροί πρωταγωνιστές βιώνουν εμπειρίες μέσα από τις οποίες αποκτούν γνώσεις και διαφορετικές θεωρήσεις για τη ζωή. • *Ένα τραγούδι δεν φτάνει* Η ασυμβατότητα των γονέων και οι συνέπειες της πολιτικοποίησης της μητέρας της επηρεάζουν σημαντικά την εννιάχρονη Όλγα. Π.χ. μαθαίνει να ξαναζεί με τον πατέρα της και αποκτά μια ωριμότητα και αυτάρκεια • *Δύσκολοι αποχαιρετισμοί: ο μπαμπάς μου* Το μεγαλύτερο μάθημα που παίρνει ο Ηλίας μέσα από την εμπειρία του είναι η συμφιλίωση με την πραγματικότητα και η αποδοχή της.

	Π.χ. η προσελήνωση τον βρίσκει έτοιμο να διαπραγματευτεί την απώλεια του πατέρα του • *Τα Δελφινάκια του Αμβρακικού* Κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών τους διακοπών ο Πέτρος και η Ανθούλα έρχονται αντιμέτωποι με το δράμα του Πάνου. Η φιλία τους και η επαφή τους με το άρρωστο παιδί τούς δίνει μαθήματα ζωής, για πράγματα όπως π.χ. η σκληρότητα του κόσμου για ό,τι θεωρείται διαφορετικό. Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από τα ανωτέρω.
7	(a) **Περίγραψε και σχολίασε με συγκεκριμένα παραδείγματα τρία ποιήματα του Καβάφη που ξεχωρίζεις. Δικαιολόγησε την απάντησή σου.** Ανοιχτή ερώτηση. Οι υποψήφιοι μπορούν να διαλέξουν: • ποιήματα για τη «διδακτική» και ιστορική τους υπόσταση (π.χ. τα *Εν Σπάρτη* και Αλεξανδρινοί *Βασιλείς* για την παρουσίαση αξιών) • ποιήματα που διακρίνονται από προβληματισμό για τα θέματα της τέχνης (π.χ. *Μελαγχολία του Ιάσονος Κλεάνδρου· ποιητού εν Κομμαγηνή* και *Δαρείος*) • ποιήματα που προβάλλουν αντισυμβατικούς χαρακτήρες και στιγμές συμβολικές και αποτελούν πηγές ποιητικής έμπνευσης (π.χ. *Καισαρίων, Μέρες του 1896*). Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από τα ανωτέρω. (b) **Περίγραψε και σχολίασε με παραδείγματα από τρία ποιήματα τον τρόπο που ο Καβάφης πραγματεύεται το πέρασμα του χρόνου**. Το πέρασμα του χρόνου είναι ένα θέμα που απασχολεί τον ποιητή, είτε αυτό αφορά στα γηρατειά είτε αφορά στις αλλαγές που φέρνει ο χρόνος. • Το πέρασμα του χρόνου και τα γηρατειά Για τον Καβάφη τα γηρατειά είναι «πληγή από φρικτό μαχαίρι». Π.χ. στα ποιήματα *Μελαγχολία του Ιάσονος Κλεάνδρου· ποιητού εν Κομμαγηνή* και *Ένας γέρος* το γήρασμα του σώματος είναι συνώνυμο με την αθλιότητα και τις χαμένες ευκαιρίες. Σε άλλα ποιήματα, όπως το *Η Μάχη της Μαγνησίας,* τα γηρατειά συνδέονται με επιπόλαιες πολιτικές αποφάσεις • Το πέρασμα του χρόνου και το τέλος του έρωτα

	Οι συνέπειες του χρόνου είναι η μοναξιά και η απώλεια των αγαπημένων ανθρώπων. Π.χ. στα ποιήματα *Θυμήσου Σώμα, Απ' τις εννιά* και *Ο ήλιος του Απογεύματος* οι τώρα μεγαλύτεροι αφηγητές αναπολούν το παρελθόν και επισημαίνουν τις ανατροπές και τους αποχωρισμούς που φέρνει ο χρόνος. Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από τα ανωτέρω.
8	**(a) Περίγραψε τους χαρακτήρες που τραβούν το ενδιαφέρον σου. Δικαιολόγησε την απάντησή σου με συγκεκριμένα παραδείγματα από τρία διηγήματα.** Ανοιχτή ερώτηση. Οι υποψήφιοι μπορεί να διαλέξουν χαρακτήρες που εκφράζουν ενδιαφέρον σε σχέση με συγκεκριμένα στοιχεία. • Χαρακτήρες που είναι αντιπροσωπευτικοί μιας εποχής που βιώνουμε σήμερα, όπως π.χ. στα διηγήματα *Το Φυλλάδιο* και *Στο Φωτεινό Δωμάτιο* • Χαρακτήρες που δημιουργούν συγκίνηση λόγω της συμπεριφοράς τους, εις πείσμα των συνθηκών που βιώνουν, όπως π.χ. η μητέρα στο διήγημα *Η παραδουλεύτρα* και η αφηγήτρια στο *Όμως ο μπαμπάς δεν ερχόταν* • Χαρακτήρες που αναπολούν το παρελθόν και συγκινούν με τις αναμνήσεις μιας παλαιότερης και αθωότερης εποχής, όπως π.χ. ο αφηγητής στο διήγημα *Η μοτοσικλέτα του Αντρέα.* Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από τα ανωτέρω. **(b) Πώς παρουσιάζονται οι ανθρώπινες σχέσεις στα διηγήματα; Περίγραψε και σχολίασε το θέμα με παραδείγματα από τρία διηγήματα.** Οι ανθρώπινες σχέσεις διαφέρουν από διήγημα σε διήγημα και υποδηλώνουν τις κοινωνικές συνθήκες και τις αξίες που επικρατούν σε κάθε τόπο και εποχή. • Αθωότητα, συμπόνια και ανθρώπινη επαφή Οι χαρακτήρες διηγημάτων όπως ο δάσκαλος στο *Ο καινούργιος* και ο αφηγητής στο *Πάσχα τ' Απρίλη* διακρίνονται από μια ειλικρινή και ζεστή αντιμετώπιση προς τους άλλους, είτε πρόκειται για ξένους είτε για συγγενικά πρόσωπα • Αποξένωση και έλλειψη αποδοχής Η ηλικιωμένη αφηγήτρια στο *Το φυλλάδιο*, η μητέρα στο *Η παραδουλεύτρα*, η αλλοδαπή Τάνια και η Κλαίρη στο *Στο Φωτεινό*

	Δωμάτιο θίγουν κοινωνικά ζητήματα όπως η μοναξιά, η οικονομική κρίση και η κρίση του θεσμού της οικογένειας. Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από τα ανωτέρω.

Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable language.
Level 1	1-2	● The student has shown minimal factual knowledge of the topic, text or film ● There is no relevant supporting evidence from the topic, text or film ● Only superficial details in the response
Level 2	3-4	● The student has shown some basic, generic factual knowledge of the topic, text or film ● There is limited relevant supporting evidence from the topic, text or film ● There is limited depth in the response
Level 3	5-6	● The student has shown acceptable factual knowledge of the topic, text or film ● There is some variety of relevant supporting evidence from the topic, text or film ● There is some depth in the response
Level 4	7-8	● The student has shown good factual knowledge of the topic, text or film ● There is a good range of relevant supporting evidence from the topic, text or film ● There is a good level of depth in the response
Level 5	9-10	● The student has shown excellent factual knowledge of the topic, text or film. ● There is a wide range of relevant supporting evidence from the topic, text or film. ● There is a high level of depth in the response.

Question Number	Quality of language (AO2)	
3-8		
Level	**Mark**	**Descriptor**
	0	No rewardable language.
Level 1	1	● Communication is only occasionally achieved even at a basic level ● Grammatical structures are basic and mostly used incorrectly ● Vocabulary is often lacking or incorrect
Level 2	2	● Communication is sometimes achieved at a basic level ● Candidate has used mostly common structures, and these are sometimes used correctly ● Vocabulary is limited in range
Level 3	3	● Communication is achieved most of the time ● Common grammatical structures are mostly used correctly, and though there is some use of less common structures, they may contain errors ● Vocabulary is acceptable in range
Level 4	4	● Communication is achieved almost all of the time ● A good range of common grammatical structures is used correctly; some less common structures are used correctly ● Vocabulary is good in range and includes specialist terms relevant to the topic, text or film
Level 5	5	● Communication is fluent and varied throughout. ● A wide range of both common and less common grammatical structures is mostly used correctly. ● Vocabulary is excellent in range and shows knowledge of many specialist terms relevant to the topic/text.

Question Number	Critical analysis (AO3), organisation and development (AO2)	
3-8		
Level	**Mark**	**Descriptor**
	0	No rewardable language.
Level 1	1-3	● (AO3) a superficial description in response to the question. ● (AO2) limited links between ideas, leading to limited coherence throughout. ● (AO3) lacks conclusive remarks that are linked to, or substantiated by, the essay content.
Level 2	4-6	● (AO3) a partial explanation in response to the question. ● (AO2) occasional links between ideas and some attempts to justify these, and organisation within paragraphs is sometimes present. ● (AO3) conclusive remarks that may only be tangentially linked to, and are only occasionally substantiated by, the essay content.
Level 3	7-9	● (AO3) a full explanation in response to the question. ● (AO2) some justified links between ideas, and coherent organisation between paragraphs is occasionally present. ● (AO3) conclusive remarks which are linked to the essay and are sometimes substantiated by the essay content.
Level 4	10-12	● (AO3) a critical analysis in response to the question, albeit applied inconsistently. ● (AO2) justified links between ideas, and coherent organisation between paragraphs is mostly present. ● (AO3) conclusive remarks which are linked to the essay, are mostly substantiated by the essay content and show a developing individual response.
Level 5	13-15	● (AO3) a full evaluation in response to the question. ● (AO2) consistently justified links between ideas leading to a well-organised and coherently developed argument throughout. ● (AO3) conclusive remarks which are linked to the essay, are always substantiated by the essay content and show insightful observations that form an individual response.

Pearson Education Limited. Registered company number 872828
with its registered office at 80 Strand, London, WC2R 0RL, United Kingdom